

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Eva-Stina Byggmästar har skrivit en ny favorit

Möller-Sibeliuss, Anna

Published in:
Vasabladet

Published: 28/02/2023

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Möller-Sibeliuss, A. (2023). Eva-Stina Byggmästar har skrivit en ny favorit. *Vasabladet*. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202401122487>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Slutar du att älska börjar du dö, och världen med dig

Jag har alltid tyckt om Eva-Stina Byggmästares dikter, men hennes nya samling "Vill du kyssa en rebell?" är min absoluta favorit. I den har teman från tidigare djupnat och syntetiserats och på ett förvånande eruptivt sätt alstrat nya uttryck, som inte bara rycker en med utan också övertygar med sitt etos och sin livsfilosofi.

Vad livsfilosofin går ut på är Byggmästar alldeles tydlig med:

"Jag blev ett brådmoget barn / som tidigt funderade / över livets mening eller kanske snarare / bristen på den och med tiden kom / att utveckla en existentiell filosofi / som hävdade att allt är ren kärlek / och inget annat"

Men det är en kärleksfilosofi som vill tala kroppsspråk, som inte vill intellektualisera och analysera utan istället öppnar sig för sinnlighet, nattens drömmar och kroppens begär. Därför behöver diktjaget många färger och exotiska frukter som citroner, mandariner, tangerin, pomerans, pomelo, ugli... Och därför är den älskade mer intresserad av allt det som hon hittar där jagets "hjärna borde ha varit: / garfåglar, mammutar, urskogor / slaktknivar, rostiga motorsågar / sabeltandade tigrar, leriga åkrar / och tankekartor över / havets botten".

Byggmästar utforskar kärlekens idé genom den specifika parrelationen; det är från den som allting utgår och den som allting åsyftar. I den mån metafysiska och religiösa konnotationer förekommer underställs de diktens kroppsliga du. Den käras ögonfransar är heligare än Mecka, Medina och Jerusalem tillsammans, står det i en dikt.

Ändå upplever jag att Byggmästares erotiska poesi *är* religiös i den bemärkelsen att hon framställer hela relationen till verkligheten som en kärleksrelation. Jaget säger sig vara en kärlekens apostel och varnar för att "i samma stund du / slutar att älska börjar du att dö och världen / med dig".

Relationen mellan de två älskande utesluter inget och ingen. Alla hyperboler och superlativer fyller både funktionen att uttrycka starka känslor och att expandera tvåsamheten. Jaget har samma eldorado som bisamrättan och samma vilda hunger som rådjuret. Jaget förvandlas själv till den bläckfisk hon alltid velat vara och ser i sin käraste "ripor, renar, rävar, rallarros / och ranunkel".

Den älskade är närvarande också i mindre naturidylliska miljöer än dem man brukar finna hos Byggmästar: "du är en högspänningsledning över / ett kalhygge – en transformatorstation // jag slickar i mig elektriciteten – / magnetismen rakt ur luften".

Diktsamlingen, som med poetens egna ord gestaltar en kärlekssaga utan början och slut, inleds cirkulärt med dikten "The End" (en av många anspelningar på amerikansk kultur) där jaget summerar och utvärderar sitt liv:

"Jag har uppnått / mitt livsmål: / marginalen är / fullklottrad / med I-love-yous"

Byggmästar förenar den livserfarnas existentiella allvar med till synes banala flickdrömmier om romans och får det att gå ihop. Och det handlar inte om något nostalgiskt tillbakablickande utan tvärtom om att skingra sina minnen och gå fri genom världen, om att "bara vara hjärta".

Ungdomligheten, vagabonderandet, rebelliskheten, kärleken som kriminell och droglik beroendeframkallande går på samma paradoxala sätt ihop med det långa parförhållandets trofasthet och intimitet. Att Byggmästars explosivt förälskade poesi frambesvärjs mitt i det som är svårt skymtar fram här och där:

”Jag oroade mig / för att min lilla värld / skulle falla sönder // men gode gud / har förbarmande // och nu / har den gjort det”.

Men ur den erfarenheten blir, till diktjagets egen förvåning, ett skimrande fjärran paradys synligt. Byggmästar röjer här en smärta som öppnar en passage mellan hennes lyriskt förtrollande värld och den realitet som den hämtar sin näring ur, och som får dikterna att blomma och elektrifieras. Och jag tycker: som aldrig förr.

Anna Möller-Sibelius